

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van KOGKA 4 te Geel

Hoofdstructuur so

	Pedagogische eenheid	116855-116871-12368
	Instellingsnummer	116871
	Instelling	KOGKA 4
Directeur		Danny VAN DER VEKEN
Adres		Technische-Schoolstraat 52 - 2440 GEEL
Telefoon		014-57.85.50
Fax		014-57.85.51
e-mail		sintjozefinstituut@kogeke.be
website/URL		http://www.sjgeel.be
	Bestuur van de instelling	61523 - K.O. Geel-Kasterlee (KOGKA) te GEEL
Adres		Technische-Schoolstraat 52 - 2440 GEEL
	Scholengemeenschap	111534 - SGKSO KOGKA te GEEL
Adres		Technische-Schoolstraat 52 - 2440 GEEL
	CLB	114975 - Vrij CLB Kempen te TURNHOUT
Adres		Korte Begijnenstraat 18 - 2300 TURNHOUT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	19/03/2012, 20/03/2012, 21/03/2012, 22/03/2012, 23/03/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	23/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	19/04/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Dirk Diepers
	Teamleden	Agnes Geerts Jan Meers, Eric Suys Marie-Rose Van Nooten Chris Van Woensel, William Vroonen
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Structuuronderdeel: Elektrische installaties in de tweede graad bso	7
3.2 Structuuronderdeel: Werktuigmachines in de derde graad bso.....	8
3.3 Structuuronderdeel: Autotechnieken in de derde graad tso	9
3.4 Structuuronderdeel: Elektriciteit-elektronica in de tweede en derde graad tso.....	10
3.5 Specifieke gedeelte: Engels in Elektriciteit-elektronica derde graad tso	11
3.6 Basisvorming: Frans in Elektrische installaties in de tweede graad bso	12
3.7 Basisvorming: Frans in Elektriciteit-elektronica tweede graad en Autotechnieken derde graad tso.....	13
3.8 Basisvorming: Project algemene vakken (pav) in de studierichtingen Elektrische Installaties tweede graad bso en Werktuigmachines derde graad bso	14
3.9 Basisvorming en specifieke gedeelte: wiskunde in Elektriciteit-elektronica derde graad tso.....	16
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Professionalisering	17
4.2 Evaluatie	20
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?	24
7. ADVIES.....	25
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	25

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Hoewel de school aangeeft uniformiteit na te streven is er nog een weg te gaan op het vlak van gelijkgerichtheid in de leerplanrealisatie, de evaluatie en de vakgroepwerking. De scholengemeenschap (SG) KOGEKA (Katholiek Onderwijs Geel-Kasterlee) bestaat uit de KOGEKA-stichting voor o.a. het beheer van de eigendommen en de vzw KOGEKA. De SG wordt geleid door één schoolbestuur en telt zes vestigingsplaatsen: het Sint-Aloysiusinstituut (SAG), 't Peperstraatje (PEP), het Sint-Dimpnacollege, het Sint-Maria-Instituut, het Sint-Jozefinstituut en het Sancta Maria Instituut (SMK). Dit verslag handelt over de bovenbouw van de campus Sint-Jozefinstituut, verbonden aan de administratieve scholen KOGEKA 2, 4 en 7. De eerste graad wordt niet opgenomen in de doorlichting. Het studietoerbod is onderverdeeld in de departementen Hout-bouw, Landbouw, Mechanica-elektriciteit en Voeding. De SG KOGEKA stuurt de algemene diensten aan zoals o.a. aankoop, financiën, ICT, personeel, preventie, secretariaat en technische bijstand. Het schoolbestuur, de officiële schooldirecteuren (waaronder de algemene directeur van de campus) hebben aangegeven een pedagogisch geheel te vormen, o.a. door het aanbod van de complementaire vakken op elkaar af te stemmen en een gemeenschappelijk schoolreglement te gebruiken. Sinds de herstructurering heeft de campus een gezamenlijk opvoedingsproject uitgewerkt, gebaseerd op kwaliteitsonderwijs, levensecht onderwijs, welbevinden en de betrokkenheid van leerlingen en personeel.

De school telt zeer weinig leerlingen van allochtone herkomst of met een thuistaal anders dan Nederlands.

Het erkenningsonderzoek gebeurde op basis van de vakken Engels, Frans, project algemene vakken (pav), wiskunde en het specifieke gedeelte in een aantal geselecteerde studierichtingen. De leerplanrealisatie voldoet niet voor Engels in de studierichting Elektriciteit-elektronica in de derde graad tso. In de overige doorgelichte vakken/studierichtingen worden de leerplandoelstellingen en/of vakgebonden eindtermen in voldoende mate gerealiseerd, maar kan het leerrendement nog worden verhoogd.

Het onderzoek naar de aanvangsbegeleiding, de deskundigheidsbevordering, de leerbegeleiding, de evaluatie- en de rapporteringspraktijk toont aan dat de aansturing en de opvolging door het schoolbeleid op heel wat punten coherentie mist en bijgevolg onvoldoende gelijkgericht wordt ingevuld.

De kwaliteitszorg is momenteel onvoldoende zichtbaar. De werking van vak- en werkgroepen wordt nog niet vanuit de toepassing van de PDCA²-cirkel georganiseerd, zoals de scholengemeenschap stelt. De aansturing en werking van sommige vakgroepen zijn voor verbetering vatbaar.

De conclusie voor de drie onderzoeksvragen die in het kwaliteitsdecreet centraal staan leidt tot een beperkt gunstig advies. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat niet alle leerplandoelstellingen bereikt worden. Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school er niet toe komt om de kwaliteit van haar processen te onderzoeken en te bewaken. Het onderzoek naar het algemeen beleid geeft aan dat de school onvoldoende beleidskracht toont om haar werking kwaliteitsvol in te vullen.

² Plan, Do, Check, Act

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 2 bso	Elektrische installaties	pav Frans	vakken specifieke gedeelte
Graad 2 tso	Elektriciteit-elektronica	Frans	vakken specifieke gedeelte
Graad 3 bso	Werktuigmachines	pav	vakken specifieke gedeelte
Graad 3 tso	Autotechnieken	Frans	vakken specifieke gedeelte
Graad 3 tso	Elektriciteit-elektronica	wiskunde	vakken specifieke gedeelte Engels

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Structuuronderdeel: Elektrische installaties in de tweede graad bso

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelstellingen van het specifieke gedeelte³ worden aangeboden en zijn in voldoende mate gerealiseerd. Aan de minimale materiële vereisten wordt voldaan. De evaluatie is voldoende afgestemd op de leerplanrealisatie.
- De leerplandoelstellingen zijn voor alle leerjaren opgedeeld in vakken, terwijl de leerplannen focussen op het geïntegreerd werken, waarbij theorie wordt opgebouwd uit proefondervindelijk waarnemen. Het feit dat de leerplandoelstellingen een bijkomende indeling gekregen hebben in vakken als technisch tekenen, technologie, praktijk elektriciteit, uitvoeringsmethoden, elektriciteit en labo werkt belemmerend voor de beoogde integratie. De opdeling is trouwens de oorzaak van het onevenwicht tussen het volume van de te realiseren leerplandoelstellingen en het aantal toegekende uren per vak. De invulling voor sommige vakken is daardoor niet efficiënt. Een voorbeeld daarvan is de invulling van het vak technisch tekenen. Zowel in dit vak als tijdens de praktijkoefeningen worden dezelfde tekeningen gemaakt. Tijdens de tekenles een tweede keer eenzelfde opdracht tekenen, maar dan met een CAE-pakket, biedt geen meerwaarde. De vakkencultuur verlaten om beter aan het geïntegreerde leerplanconcept te beantwoorden is een werkpunt. Het aanleggen van een projectdossier, zoals het leerplan voorschrijft, gebeurt niet. Sinds dit schooljaar worden in de twee leerjaren de gerealiseerde praktijkdoelstellingen op een gelijkgerichte wijze geregistreerd.
- Ondanks de opdeling in vakken zijn er toch een aantal sporen van geïntegreerd werken. In het eerste leerjaar van de tweede graad is het grootste deel van de vakken in handen van één leraar. De aangebrachte theorie wordt zoveel mogelijk gekaderd in relatie met de uit te voeren projecten. Het samengaan van theorie en praktijk wordt hierdoor in enige mate verzekerd, maar verloopt nog niet optimaal. In het tweede leerjaar van de tweede graad bijvoorbeeld worden de meetresultaten bij laboproeven omgezet in grafieken tijdens de les toegepaste informatica. De leerlingen leren hier ook hoe zij een verslag digitaal kunnen aanmaken. Deze vaststellingen tonen aan dat het geïntegreerd aanbieden van leerplandoelstellingen leraarafhankelijk varieert.
- De vakgroep is verantwoordelijk voor de evaluatiepraktijk. De school richt in de tweede graad bso examens in, zij het niet steeds zinvol (voorbeeld technisch tekenen). De examenvragen zijn relevant en dekkend voor de realisatie van de theoretische leerplandoelstellingen. De puntenverdeling per vraag is leraarafhankelijk omdat er geen referentiekader is. Zo kunnen leerlingen soms veel punten behalen op minder belangrijke leerinhouden en omgekeerd.
- Uit de weinige vakverslagen van de vakgroep blijkt dat de leraren overleggen over thema's als 'evalueren van projecten' en 'communicatie tussen leraren rond leerplanrealisatie'. Dit soort overleg was noodzakelijk omdat de school eenzelfde vak in een klas toekent aan verschillende leraren: in het eerste jaar wordt het vak 'technisch tekenen' door twee leraren aangereikt, in het tweede jaar staan drie leraren in voor de praktische vaardigheden (PV) en twee leraren voor het vak 'technologie'. De manier van toekenning van lesopdracht belemmert het geïntegreerd werken.

³ Leerplan D/2009/7841/001: administratieve vakbenaming PV en TV Elektriciteit opgedeeld in twee vakken met als pedagogische benaming 'Uitvoeringsmethoden en praktijk' en 'Elektriciteit'.

- De leraren en leerlingen beschikken over voldoende didactische middelen en de werkplaatsen zijn voldoende ruim.
- De leraren stellen zelf hun cursussen samen, maar deze zijn nog niet volledig afgestemd op het nieuwe leerplan. Zij zijn er nog niet in geslaagd om via degelijk uitgewerkte projecten kennis, vaardigheden en attitudes te laten samengaan. De labo-opdrachten zijn van een degelijke kwaliteit. De cursus 'elektriciteit en lab' geeft bij elk hoofdstuk aan welke leerplandoelstellingen aangeboden worden, alleen zijn het nog de doelstellingen uit een vorig leerplan. Na elk hoofdstuk wordt de essentie samengevat in een aantal herhalingsvragen om leerlingen te ondersteunen bij het verwerken van de leerinhouden. Leerlingen kunnen remediëring aanvragen bij de leraren, maar er zijn geen aanwijzingen dat remediëring vanuit de klassenraad aangestuurd wordt.

3.2 Structuuronderdeel: Werktuigmachines in de derde graad bso

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelstellingen van het specifieke gedeelte worden in voldoende mate gerealiseerd. De verdeling over de onderwijstijd is evenwichtig en de diepgang beantwoordt aan de verwachtingen. Door de verkaveling van de leerplandoelen over diverse vakken staat de horizontale samenhang van het leerplan onder druk. Het bereikte niveau van de leerinhouden voor de afzonderlijke vakken is meestal goed, maar er wordt nog te weinig consequent uitgegaan van de totaliteit van het technologisch proces over de deelvakken heen, zoals het leerplan aangeeft. De school kent in elk leerjaar meerdere TV- en PV-vakken toe aan eenzelfde leraar en creëert zo ruimte voor geïntegreerd en projectmatig werken. Die aanzetten zijn beloftevol, maar worden niet voldoende geëxploiteerd. Er vertrekken bijvoorbeeld nog te weinig realisaties in de praktijklessen van zelfgemaakte tekeningen en dito werkvoorbereidingen. De cursus CAD-tekenen wordt afzonderlijk gegeven en slaagt er slechts occasioneel in dwarsverbindingen met de andere vakken te maken. De mate van afsplitsing van deze cursus staat in schril contrast met het principe van het geïntegreerd werken in het leerplanconcept.
- De evaluatie is representatief, maar gebeurt erg conventioneel en verschilt van leraar tot leraar. De punten voor praktijkvakken zijn niet altijd gebaseerd op duidelijke en transparante criteria. Een aantal technische vakken wordt tweemaal per schooljaar via klassieke examens geëvalueerd, wat wijst op een testcultuur waar vooral het beoordelen van kennis centraal staat. Een duidelijke klemtoon op procesevaluatie is nog niet voldoende zichtbaar. Er zijn ook geen sluitende afspraken over een systematische aanpak van de evaluatie van attitudes. Leraren hebben weliswaar aandacht voor vakattitudes, maar leggen ook een relatief groot puntengewicht bij de gedragsattitudes. Door de diversiteit in de puntentoekenning, het accent op de testcultuur en de sanctioneringsgedachte weerspiegelt het evaluatiecijfer niet altijd correct de mate van verworvenheid van vaktechnische competenties. De vakgroep propageert vernieuwende vormen van evaluatie, maar weinig leraren gaan ermee aan de slag.
- De geïntegreerde proef (GIP) is kwalitatief op peil van de derde graad bso. Toch kan bij het ontwerpen van de opdrachten meer belang gehecht worden aan het integreren van de verschillende technieken en disciplines. Niet-verspanende technieken krijgen niet altijd de aandacht die ze verdienen. De leerplandoelen - gerealiseerd via de GIP - worden in hoofde van elke leerling bereikt, zij het met een spreiding in diepgang.
- De stages zijn op niveau, maar ze worden niet expliciet gekoppeld aan concrete leerplandoelen. Er is geen stage-activiteitenlijst die op voorhand is afgesproken en is aangepast per individuele leerling. Daardoor is ook de evaluatie ervan te vrijblijvend en nauwelijks valide.
- De infrastructuur is ruim en de nodige technologische en didactische uitrusting is voorhanden. In de werkplaatsen zijn de noodzakelijke persoonlijke

beschermingsmiddelen aanwezig, maar het aanwenden ervan gebeurt slordig. Aan een consequente veiligheidsattitude bij zowel leraren als leerlingen kan nog worden gewerkt.

- De meeste leraren gebruiken zelf ontwikkeld cursus- en oefeningenmateriaal, soms aangevuld met kopieën of een handboek. Sommige lesmaterialen zijn aan een revisie toe. De leraren gaan te vaak uit van geïsoleerde leerstofitems, waarbij de achterliggende en overkoepelende leerplandoelstelling aan aandacht verliest. De gehanteerde werkvormen in de theoretische lessen zijn klassiek. De remediëring wordt leraargebonden verschillend ingevuld.
- De verslagen van de vakgroep bevatten meestal materiële en organisatorische agendapunten. Inhoudelijk overleg over didactische aspecten komt sporadisch aan bod maar dat leidt niet tot sluitende en gelijkgerichte afspraken of operationele beslissingen over geïntegreerd werken, visie, (proces-)evaluatie, activerende werkvormen, leerlijnen, enz. Het beleid volgt de leerplanrealisatie niet systematisch op.
- Het initiatief om nascholing te volgen ligt bij de leraren. De professionalisering is vooral vakgericht. De vakgroep maakt geen behoeftenanalyse voor pedagogisch-didactische nascholingen.

3.3 Structuuronderdeel: Autotechnieken in de derde graad tso

Voldoet

Motivering

- De vakken van het specifiek gedeelte met de volgende administratieve vakbenamingen werden onderzocht: PV, TV en stage autotechniek/elektromechanica/mechanica.
- De school spreidt de leerplandoelstellingen voor deze vakken over een reeks deelvakken, hanteert daarvoor een aantal interne vakbenamingen en stemt haar lesopdrachten, leerlingenevaluatie en rapportering daarop af: realisaties auto A, realisaties auto B, realisaties auto C en praktijk autotechniek. De letters A, B en C verwijzen naar de verschillende leraren die de vakken onderwijzen en tonen geen enkel inhoudelijk verband met het curriculum. Deze keuze hypothekeert een informatierijke rapportering.
- Wat inhoud en kwaliteit betreft, worden de hoofddoelstellingen - defecten opsporen en herstellen en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren - en de daarbij aansluitende leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. Nagenoeg alle leerinhouden komen aan bod en het studiepeil voldoet. Heel wat leerlingen uit deze studierichting stromen vlot door naar de arbeidsmarkt.
- De geïntegreerde proef bestaat uit de theoretische studie van een deelsysteem van een voertuig en een reeks praktijk- en labo-opdrachten die echter niet in relatie staan met die studie. De reglementering bepaalt nochtans dat deze proef slaat op vakken en specialiteiten van het specifiek gedeelte en dat de klemtoon ligt op het vak- en specialiteitoverstijgend karakter. De dossiers zijn kwaliteitsvol uitgewerkt en de organisatie, de opvolging en de evaluatie gebeuren behoorlijk.
- Voor de leerlingen van het tweede leerjaar worden blokstages van twee weken georganiseerd. De keuze van de stagegevers en de stageopdrachten sporen met het profiel van de studierichting. Een stage-activiteitenlijst als bijlage bij de individuele stage-overeenkomst ontbreekt.
- De leerlingenevaluatie verloopt klassiek, maar leerplangericht. De aandacht gaat overwegend naar het proces en de vakgebonden attitudes. Er is een aanzet tot gelijkgerichtheid.
- De infrastructuur voldoet en de uitrusting en didactische leermiddelen zijn up-to-date. Onder meer via een goede samenwerking met externen worden regelmatig recente wagens ter beschikking gesteld.
- De individuele leerbegeleiding in de klas, op de werkvloer en tijdens de stages is taakgericht en verloopt correct. De communicatie met de leerlingen zorgt voor weinig

problemen, maar soms overheerst regionaal taalgebruik. De meeste leraren werken goed samen en streven naar het aanbrengen van gepaste arbeidsattitudes.

- Tijdens de theorielessen overheerst het onderwijsleergesprek en worden zelden activerende werkvormen aangewend. Remediëringsinitiatieven gaan vooral uit van de individuele leraren. De effecten ervan worden te weinig gemeten.
- Tijdens de praktijklessen in de garagewerkplaats werken de leerlingen aan degelijk geplande opdrachten die representatief zijn voor de leerplandoelen. De noodzakelijke samenhang tussen de theoretische onderbouwing en de praktische uitvoering is aanwezig.
- Het cursusmateriaal en de documentatie zijn afgestemd op het leerplan en voldoende gestructureerd. De integratie van ICT in de lespraktijk is leraargebonden verschillend. Internet is in de meeste lokalen beschikbaar en wordt vooral gebruikt bij het zoeken naar technische informatie.
- De vakgroepwerking wordt nagenoeg niet aangestuurd en opgevolgd door het beleid. Tijdens het beperkt aantal formele vergadermomenten komen in hoofdzaak onderwerpen met betrekking tot de organisatorische en materiële aspecten van de onderwijspraktijk aan bod, pedagogische en didactische thema's worden in mindere mate geagendeerd. In overleg met de betrokken TA worden de leerplandoelen over de leraren gespreid en elke leraar is verantwoordelijk voor het plannen van de uitvoering ervan. Niemand neemt echter de systematische bewaking van de leerplanrealisatie op zich. De leraren volgen vrijblijvend vakgerichte nascholing.

3.4 Structuuronderdeel: Elektriciteit-elektronica in de tweede en derde graad tso

Voldoet

Motivering

- De vakken van het specifiek gedeelte met de volgende administratieve vakbenamingen werden onderzocht: TV elektriciteit/elektronica, TV elektromechanica/mechanica en PV en TV elektriciteit/elektromechanica. De school spreidt de leerplandoelstellingen over een reeks deelvakken en hanteert daarvoor een aantal interne pedagogische vakbenamingen. Zij stemt de lesopdrachten, de leerlingenevaluatie en de rapportering daarop af: mechanica, elektriciteit en labo, schakeltechnieken, industriële elektriciteit, praktijk elektriciteit, elektronica en labo, analoge techniek, digitale techniek, hardware, software, PLC en netwerk.
- Het aandeel van de drie aspecten van de opleiding, elektriciteit, elektronica en ICT is voldoende evenwichtig gespreid, met een lichte voorkeur voor de ICT-component in de derde graad. Het feit dat de school tot vorig schooljaar een studierichting Industriële ICT aanbood, is daar niet vreemd aan. De leerplandoelstellingen van het specifieke gedeelte van de studierichting worden in voldoende mate gerealiseerd en nagenoeg alle leerinhouden komen aan bod. Het studiepeil is goed. Heel wat leerlingen vatten in het hoger onderwijs studies van het niveau professionele bachelor aan en slagen daar behoorlijk in.
- Hoewel er, in tegenstelling tot de disciplines elektronica en ICT, te weinig aandacht is voor het aspect elektriciteit in de geïntegreerde proeven zijn de onderwerpen voldoende representatief voor het profiel van de studierichting. De kwaliteit van de realisaties is degelijk.
- De leerlingen van het tweede leerjaar van de derde graad lopen stage gedurende een week. Zij observeren daarbij de werking van een bedrijf en rapporteren daarover. Hoewel er tussen de stage-opdracht en de geïntegreerde proef geen verband bestaat, wordt de beoordeling van de stage meegenomen bij de evaluatie van de proef.
- De leerlingenevaluatie is klassiek en soms te kennisgericht, maar voldoende afgestemd op de leerplandoelen. Bij de evaluatiepraktijk gaat de aandacht overwegend naar het product en te weinig naar het proces. Er is nog geen gelijkgerichtheid.

- De infrastructuur is verouderd, het praktijklokaal elektriciteit in de tweede graad is te krap bemeten. De uitrusting en de didactische leermiddelen zijn uitstekend.
- De individuele leerbegeleiding in de klas en op de werkvloer gebeurt doelgericht en respectvol. Tijdens bezoeken aan vaklokalen en labo's werd een goed leer- en leefklimaat vastgesteld, de meeste leerlingen werken gemotiveerd en taakgericht. De communicatie met de leerlingen zorgt voor weinig problemen, maar soms overheerst regionaal taalgebruik.
- Tijdens de theorielessen overheerst het onderwijsleergesprek en worden zelden activerende werkvormen aangewend. Remediëringsinitiatieven gaan vooral uit van de individuele leraren. De effecten ervan worden te weinig gemeten.
- Het cursusmateriaal en de praktijk- en labo-opdrachten zijn over het algemeen gestructureerd en leerlingenvriendelijk geformuleerd. ICT wordt gepast geïntegreerd in de diverse vakken. Er worden degelijke laboverslagen gemaakt, maar de geleidelijke opbouw van invulbladen naar zelfstandig rapporteren en het gebruik van de juiste normen en eenheden in de schema's verdienen meer aandacht. De samenhang tussen schematekenen, simulatie, printontwerp, uitvoering en meten wordt voldoende bewaakt.
- De formele vakgroepwerking wordt niet aangestuurd en opgevolgd door het beleid. In de vakgroep overleggen de leraren vooral over de organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces. De pedagogisch-didactische aspecten zoals het uitschrijven van leerlijnen, het gebruik van activerende werkvormen en de evaluatiepraktijk maken zelden deel uit van het overleg. Samen met de betrokken technisch adviseur worden de leerplandoelen over de vakken gespreid. Een systematische en gestructureerde bewaking van de leerplanrealisatie is er niet, ook niet in de jaarplannen. De leraren volgen vrijblijvend vakgerichte nascholing.

3.5 Specifieke gedeelte: Engels in Elektriciteit-elektronica derde graad tso

Voldoet niet

Motivering

- De school kan niet aantonen dat het aanbod en de realisatie van de leerplandoelstellingen en de eindtermen Engels in de specifieke vorming voldoet. Uit de evaluatiedocumenten blijkt niet dat men alle vaardigheden transparant, evenwichtig en procesmatig evalueert. Men kan ook niet aantonen dat alle tekstsoorten aangeboden worden. Er is een overaanbod aan informatieve teksten en een tekort of gebrek aan prescriptieve, argumentatieve, narratieve en artistiek-literaire teksten. Ook de koppeling aan de gevraagde verwerkingniveaus en taaltaken kan niet aangetoond worden.
- Er is weinig te merken van een vakgroepwerking rond talen binnen het departement, of van een samenwerking rond Engels over de departementen heen. De beperkte werking is vooral gericht op praktische afspraken en op discussies rond de instructies vanuit het beleid rond het evaluatiebeleid.
- De evaluatiepraktijk is in haar geheel niet valide omdat de leraren onvoldoende nagaan of de leerlingen communicatieve taaltaken met succes kunnen uitvoeren. De betrouwbaarheid van de evaluatie is zwak omdat spreek-, luister-, lees- en schrijfvaardigheid niet met een voldoende frequentie en evenwicht worden getoetst. De evaluatie van de vaardigheden gebeurt bovendien altijd productgericht en er zijn nog geen aanzetten om te werken met procesgerichte groeimodellen. Uit de verslagen van de vakgroep blijkt dat men zich vanuit het beleid verplicht voelt om kennisgerichte proefwerken te organiseren. De vakgroep lost dit op door communicatieve oefeningen rond grammatica en woordenschat op de proefwerken te geven. Samen met het aandeel van gelijkaardige oefeningen in het totaal van dagelijks werk geeft dit een totaalcijfer dat niet beantwoordt aan de leerplandoelstellingen / eindtermen. Vakgebonden attitudes worden niet mee opgenomen in de beoordelingen. De

rapportering gebeurt via een globaal cijfer, zonder verdere informatie over de aparte vaardigheden.

- Leraren bieden individuele remediëringen aan, maar de initiatieven kunnen te weinig aangetoond worden. De school beschikt over een gedeelte van de noodzakelijke leermiddelen. Verklarende en vertalende woordenboeken zijn niet altijd beschikbaar. In de leslokalen is meestal een computer met internetverbinding en beamer aanwezig. De meeste leraren integreren ICT in hun onderwijspraktijk. Dit biedt heel wat mogelijkheden voor een leerkrachtige omgeving met interactief leren en didactische ondersteuning. Toch worden activerende werkvormen nog niet systematisch gehanteerd.

3.6 Basisvorming: Frans in Elektrische installaties in de tweede graad bso

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelstellingen van het graadlerplan basisvorming Frans (D/2010/7841/099), van kracht sinds september 2010, worden in voldoende mate gerealiseerd. De invoering van een moderne vreemde taal in de basisvorming in schooljaar 2010 – 2011 creëert in deze school een overgangssituatie. Het merendeel van de leerlingen van de tweede graad stroomt in vanuit de eerste graad B-stroom, waar zij in het verleden geen moderne vreemde taal in het curriculum hadden. Ook in de tweede graad is Frans pas ingevoerd in schooljaar 2010 – 2011. De leerlingengroep, die kiest voor Elektrische installaties is bovendien doorgaans weinig taalvaardig en zelden gemotiveerd om een moderne vreemde taal te leren. Uit de notities en dagelijks werk van de leerlingen blijkt dat alle leerplandoelen evenwichtig aan bod komen met een diepgang die aangeraden wordt in het leerplan. Het leerboek, waarvan de inhoud en moeilijkheidsgraad aansluit bij de beginsituatie van de leerlingen, staat centraal in het onderwijsleerproces. Kennis wordt geïntegreerd in communicatieve contexten ingeoeft. Alle vaardigheden komen aan bod, maar hoewel de leraren grote inspanningen leveren, blijft het niveau van spreekvaardigheid veeleer beperkt. De leraren gebruiken zo veel mogelijk Frans als instructietaal. Afspraken binnen de vakgroep hierover zijn er echter niet.
- De school heeft wat het vak Frans betreft gekozen voor gespreide evaluatie in de tweede graad bso. De leerlingen halen over het algemeen goede resultaten en het aantal onvoldoendes is zeer beperkt. De leerplandoelen komen evenwichtig aan bod en de toetsvragen zijn valide. Woordenschat en grammatica worden ofwel toepassingsgericht ofwel geïntegreerd getoetst in zinvolle contexten. De taaltaken m.b.t. de vaardigheden zijn voldoende gevarieerd, zowel wat de tekstsoorten als de verwerking ervan betreft. De punten totalen voor de vaardigheden worden herrekend volgens vooraf door de individuele leraren bepaalde gewichten en dit in overeenstemming met het leerplan. De leraren gebruiken criteria om de evaluatie van productieve vaardigheden te objectiveren, maar binnen de vakgroep bestaan hier geen afspraken over. Er is bovendien een beperkte gelijkgerichtheid en transparantie m.b.t. het verrekenen van de scores voor de verschillende leerplancomponenten omdat de vakgroep ook hierover geen afspraken heeft gemaakt.
- De rapportering van de leerlingresultaten gebeurt cijfermatig met aanmoedigende woordcommentaren, maar is niet transparant. De leerplancomponenten en de gewichten ervan zijn niet afleidbaar uit de commentaren. Bij zwakke resultaten worden, naast een aanbod tot extra hulp, geen leertips of suggesties voor remediëring gegeven.
- De minimale materiële uitrusting in de lokalen waar de taallessen Frans doorgaan, bestaat uit een computer, beamer en scherm. Deze worden tijdens de les efficiënt ingezet ter ondersteuning van de realisatie van de leerplandoelen. Het centrale leermiddel blijft evenwel het leerboek.
- De leerlingen worden goed begeleid. Leraren hanteren een vriendelijke, maar kordate aanpak en de lesobservaties wijzen uit dat zij er in slagen een positief leerklimaat te creëren door hun gestructureerde en systematische aanpak. Zij hebben veel aandacht

voor het opbouwen van het zelfvertrouwen van de leerlingen en het realiseren van succeservaringen. Leerlingen kunnen bovendien altijd rekenen op extra uitleg en hulp bij het uitvoeren van hun opdrachten. Er zijn ook duidelijke afspraken en leerstofoverzichten. De initiatieven om het begeleid zelfstandig leren van leerlingen te stimuleren zijn veeleer beperkt en hiervoor is nog geen leerlijn uitgewerkt over de graden heen.

- Leraren werken naar aanleiding van hun (parallele) opdrachten intensief samen, maar vakgroepwerking wordt slechts beperkt aangewend als hefboom voor kwaliteitsverbetering. De cultuur van teamwerking is beperkt en wordt gehinderd door een inefficiënte organisatie en samenstelling van de vakgroep. De verticale en horizontale samenhang wordt door de vakgroep weinig bewaakt. De vakgroep besteedt aandacht aan deskundigheidsontwikkeling. Een aantal leraren volgt buitenschoolse nascholingen, die aanleiding geven tot het multipliceren van verworven inzichten en het doorgeven van materiaal. De vakgroep functioneert nog niet vanuit een behoeftanalyse m.b.t. de kwaliteitsverbetering.

3.7 Basisvorming: Frans in Elektriciteit-elektronica tweede graad en Autotechnieken derde graad tso

Voldoet

Motivering

- De leerplanrealisatie voldoet voor basisvorming Frans in de tweede graad tso Elektriciteit-elektronica (D/2002/0279/044) en voor de basisvorming Frans in de derde graad Autotechnieken (D/2004/079/001).
- In de tweede graad is het curriculum voldoende gericht op de ontwikkeling van de communicatieve taalvaardigheid, al is de integratie van kennis en vaardigheden niet optimaal. Alle leerplandoelen worden in voldoende mate gerealiseerd voor de verschillende vaardigheden. Uit leerlingnotities en toetsen blijkt wel dat het accent ligt op lees- en luistervaardigheid. De spreekvaardigheid komt niet volledig tegemoet aan de verwachtingen van het leerplan. Het leerboek vormt de kern van het curriculum. Frans is voor de leraar de voertaal in de klas, afhankelijk van de leerlingengroep in minder of meerder mate ondersteund door het gebruik van het Nederlands. Leerlingen worden gestimuleerd in de mate van het mogelijke de doeltaal te gebruiken. De talige aankleding van de lokalen is afwezig en draagt dus niet bij tot het leerproces.
- In de derde graad worden de leerplandoelen in voldoende mate en evenwichtig gerealiseerd. De leerlingen bouwen hun woordenschat en grammatica op in reële gebruikscontexten. De leerplandoelen worden globaal gerealiseerd voor alle vaardigheden. Het consequent gebruik van Frans als instructietaal en in de communicatie leraar-leerling ondersteunt de realisatie van de leerplandoelen voor luistervaardigheid. Zelf ontwikkeld materiaal en een leerboek technisch Frans, aangepast aan het profiel van de studierichting vullen het leerboek aan. De Franstalige cultuur wordt in de klas gebracht via het leerboek. De realisatie van de culturele component van het leerplan blijft wel veeleer beperkt. Er is een aanzet tot begeleid zelfstandig leren. De talige aankleding van de lokalen is afwezig en draagt dus niet bij tot het leerproces.
- In beide graden is de evaluatie voldoende representatief voor het leerplan. Tijdens het dagelijks werk komen alle vaardigheden evenwichtig gespreid over het schooljaar aan bod in een heel frequente evaluatie en dit door middel van zinvolle opdrachten. Voor spreekvaardigheid ontbreken leraarafhankelijk evaluatieformulieren. Het gebruik ervan is nog niet bij iedereen ingeburgerd. Beoordeling van spreekdurf gebeurt over het algemeen geïntegreerd met de mondelinge opdrachten. Er zijn geen aanwijzingen dat ook andere vakgebonden attitudes in rekening worden genomen. De leerlingresultaten zijn behoorlijk, op een enkele klas na, zijn er weinig onvoldoendes. Er zijn echter geen aanwijzingen dat deze zwakke resultaten leiden tot reflectie over het verloop van het onderwijsleerproces en het didactisch handelen. Het examen, dat in de tweede graad tso recent terug werd ingevoerd in de plaats van gespreide evaluatie, bestaat uit een evaluatie van woordenschat en spraakkunst in betekenisvolle contexten en

leraarafhankelijk uit een toetsing van de verschillende vaardigheden. Over de leerplancomponenten die in de examens van de tweede graad geëvalueerd worden, bestaat enige onenigheid op schoolniveau, wat leidt tot onderlinge verschillen tussen de studierichtingen in de tweede graad. In de derde graad leggen alle leerlingen minstens één mondeling examen Frans af. Om organisatorische redenen wisselt dit per klas en studierichting. De opdrachten en beoordelingscriteria van de mondelinge examens Frans in de derde graad zijn grondig gedocumenteerd, zowel qua kennis als vaardigheden.

- De rapportering van de leerlingresultaten dagelijks werk gebeurt cijfermatig met aanmoedigende woordcommentaren, maar is niet transparant. De leerplancomponenten en de gewichten ervan zijn niet afleidbaar uit de commentaren. Examens vermelden wel de puntenverdeling voor kennis en vaardigheden, en ook de verdeling per vaardigheid. De verhouding tussen kennis en vaardigheden en tussen de vaardigheden onderling is niet duidelijk in de evaluatie dagelijks werk, noch in het jaartotaal (dagelijks werk 70 %, examens 30%). Bij zwakke resultaten wordt geen diagnose gesteld noch leertips of suggesties voor remediëring gegeven.
- De materiële uitrusting in de lokalen, waar volgens het lessenrooster normaliter de lessen Frans doorgaan, is beperkt tot een computer met Internetverbinding, beamer en scherm. Deze worden door de leraren efficiënt ingezet ter ondersteuning van de leerplanrealisatie. Verder zijn er in de lokalen geen woordenboeken en andere naslagwerken aanwezig. Dit tekort wordt slechts beperkt opgevangen door de mogelijkheid om tijdens de lessen elektronische woordenboeken/naslagwerken te raadplegen op de enige aanwezige computer. Deze situatie belemmert de groei naar zelfstandig leren.
- Leerlingen worden op verschillende manieren ondersteund o.a door leerstof- en spraakkunstoverzichten, schema's en extra oefeningen. De leraren in alle graden spannen zich erg in om de leerlingen te motiveren voor het vak Frans. In de praktijk wordt ook voortdurend rekening gehouden met de eventueel beperktere taalvaardigheid van de leerlingen, maar dit gebeurt eerder intuïtief. Het leerproces verloopt gestructureerd en genereert een rustig en goed gefaseerd leerklimaat.
- Leraren werken naar aanleiding van hun opdrachten intensief samen, maar vakgroepwerking als zodanig wordt slechts beperkt aangewend als hefboom voor kwaliteitsverbetering. De cultuur van teamwerking is beperkt en wordt gehinderd door een inefficiënte organisatie en samenstelling van de vakgroep. De vakgroep besteedt aandacht aan deskundigheidsontwikkeling. Een aantal leraren volgt in overleg met de collega's buitenschoolse nascholingen, die aanleiding geven tot het multipliceren van verworven inzichten en het doorgeven van materiaal. De vakgroep functioneert nog niet vanuit een behoeftanalyse m.b.t. de kwaliteitsverbetering. Zij is wel vragende partij om de leermiddelen en ICT-uitrusting uit te breiden ter ondersteuning van de leerplanrealisatie.

3.8 Basisvorming: Project algemene vakken (pav) in de studierichtingen Elektrische Installaties tweede graad bso en Werktuigmachines derde graad bso

Voldoet

- De eindtermen en de leerplandoelstellingen voor de basisvorming van project algemene vakken (pav) in de tweede graad (leerplan D/2010/7841/100), in de derde graad (leerplan D/2003/0279/001) en in het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2006/0279/019) worden in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd in de studierichtingen Elektrische Installaties tweede graad bso en Werktuigmachines derde graad bso.
- De derde graad bouwt verder op de verworven (deel)vaardigheden van de tweede graad. De aandacht voor het ontwikkelen van het zelfstandig werk met toenemende complexiteit en het probleemoplossend denken is aanwezig. De reflectie om de

kritische zin te ontwikkelen wordt nog onvoldoende transparant vastgelegd in stappenplannen.

- De ondersteunende basisvaardigheden, de wiskundige en maatschappelijke vaardigheden worden geoefend en gebruikt. Aan de taalvaardigheden wordt nog onvoldoende gewerkt. Leerlingen krijgen zelden feedback over hun mondeling taalgebruik. Om de maatschappelijk weerbaarheid van de leerlingen te verhogen, is het absoluut noodzakelijk om meer tijd uit te trekken voor het oefenen van de mondelinge taalvaardigheid. Algemeen is er onvoldoende aandacht voor een correcte instructietaal in de lessen. De taken en toetsen daarentegen zijn doorgaans opgesteld in duidelijke en begrijpbare taal. Er is dringend nood aan meer aandacht voor het realiseren van de eindtermen 6 en 7 binnen de functionele taalvaardigheid (leerlingen hanteren gepaste taal/hulpmiddelen om taalvaardig te handelen en de communicatie te verbeteren).
- De leerinhouden worden leraarafhankelijk overwegend cursorisch aangeboden vanuit thema's of meer open vanuit projecten. Ze sluiten aan bij de leefwereld en de interesses van de leerlingen. In sommige lesgroepen van de tweede graad krijgen leerlingen de kans om uit verschillende thema's te kiezen. Er wordt aandacht besteed aan de actualiteitsverwerking door het verzamelen van actua als huistaak. De actualiteit wordt niet overal voldoende ingezet als vertrekpunt of inspiratiebron tijdens de lessen om thema's of projecten te onderbouwen of te verdiepen, om leerlingen genuanceerd te leren denken en voornamelijk te leren verwoorden.
- Doorgaans wordt er les gegeven in pav-lokalen die voldoende zijn uitgerust. In de I-blok voldoen de minimale materiële vereisten van het leerplan niet. Opbergkasten ontbreken en de leslokalen kunnen onvoldoende verduisterd worden, zodat de leerlingen de geprojecteerde leerinhouden moeilijk kunnen lezen. De school heeft zich geëngageerd om de gepaste maatregelen te zullen treffen om de lesomstandigheden te verbeteren.
- Zoekopdrachten in alle leerjaren tonen aan dat er voldoende aandacht is voor de ICT-geletterdheid van de leerlingen. Toch maken de verplichte reservaties van de ICT-apparatuur gelijktijdig met andere lesgroepen, een adequate timing en begeleiding door de leraar vaak moeilijk.
- De verslagen van de vakvergaderingen getuigen voornamelijk van besprekingen van organisatorische aspecten. Vooral in de tweede graad is de inzet en de bereidheid tot samenwerking van het lerarenteam groot. Horizontaal en binnen de graad wordt goed samengewerkt. Heel wat thema's worden - herwerkt en aangevuld met actuele documentatie - aangeboden op het elektronisch leerplatform. Een grondige inhoudelijke, graadgebonden en graadoverstijgende leerplanstudie met het uitzetten van verticale leerlijnen en doelgerichte evaluatiecriteria is noodzakelijk. De begeleiding van beginnende en vervangende leraren verloopt niet optimaal.
- Er zijn enkele formele afspraken over de evaluatiepraktijk nl. het vak wordt gespreid geëvalueerd vanuit taken en toetsen, zonder proefwerken. De vakattitudes worden leraarafhankelijk wel of niet in rekening gebracht. De toegepaste beoordelingscriteria zijn niet altijd even duidelijk voor de leerlingen. Hetzelfde geldt voor het meten en de beoordeling van de attitudes. De meeste leraren zochten deskundigheidsbevordering rond evalueren in het volgen van nascholing over evaluatie, maar deze kennis werd nog niet omgezet in de lespraktijk. Er is geen visie op het bewaken van de validiteit en de representativiteit van de evaluatiegegevens. Er wordt niet overzichtelijk gearchiveerd. De rapportering over vaardigheden en attitudes was nog geen onderwerp in het vakoverleg.
- De leraren hebben oog voor de leerlingen met mogelijke leermoeilijkheden. Over het algemeen heerst er een open en positief leefklimaat. Positief is de aandacht voor studiebegeleiding van de leerlingen in de tweede graad. Zij leren hun eigen studietype ontdekken en met een leer methode werken.

3.9 Basisvorming en specifieke gedeelte: wiskunde in Elektriciteit-elektronica derde graad tso

Voldoet

Motivering

- De eindtermen en leerplandoelstellingen van het graadlerplan (D/2004/0279/023) in de derde graad tso worden in voldoende mate gerealiseerd. De evenwichtige verdeling over de onderwijstijd is niet optimaal, er wordt veel uitbreidingsleerstof aangeboden. In het tweede leerjaar neemt dit al gauw tot een vijfde van de lesuren in beslag. De school wil daarmee naar eigen zeggen de lat hoog leggen in het perspectief van verdere studies in het hoger onderwijs. Deze keuze zet de onderwijstijd, besteed aan de basisdoelstellingen, onder druk. Dat heeft repercussies op de diepgang van de behandeling ervan en leidt ertoe dat de basisleerstof niet altijd voldoende vlot kan beklijven.
- De leraren zijn, ondanks enkele goede aanzetten, nog zoekende om het 'mathematiseren en oplossen van problemen' conform de verwachtingen in het leerplan aan te pakken. Deze component kent een weinig expliciete behandeling en wordt te veel beschouwd als vanzelfsprekend ingebouwd doorheen heel het curriculum.
- De leerboekgerichtheid overweegt op de leerplangerichtheid. Het leerboek wordt op een weinig kritische wijze ingezet. De klemtoon ligt op het verwerken van leerstof, de achterliggende leerplandoelen zijn minder het uitgangspunt. Op deze wijze krijgen bijvoorbeeld ook de verwachtingen in het leerplan rond de generieke wiskundige vaardigheden, zoals opgelegd in de algemene leerplandoelen, onvoldoende expliciete aandacht.
- De toetsen en examens zijn representatief en valide. De beoordelingen zijn transparant. In de evaluaties overheersen de kennis- en de toepassingsgerichte aspecten. Het evalueren van inzichten, vaardigheden en eventueel attitudes komt minder aan bod. De leerplandoelstellingen van de component 'mathematiseren en oplossen van problemen' worden bijvoorbeeld niet consequent getoetst.
- De leermiddelen voldoen. Voor de realisatie van de ICT-verwachtingen in de vakgebonden eindtermen en de leerplandoelen kiest de school voor het gebruik van grafische rekenmachines. Omdat de ICT-integratie ook veelal beperkt blijft tot het gebruik van de grafische rekenmachines, zijn er nog groeikansen om ICT op een functionele wijze in het onderwijsleerproces in te schakelen.
- De leraren doen inspanningen om af en toe toepassingscontexten aan te bieden in overeenstemming met het profiel van de studierichting. Activerende werkvormen en differentiatie komen weinig aan bod. Ook de integratie van 'Leren leren' in het onderwijsproces kan in het licht van het doorstromingsprofiel van de studierichting nog worden versterkt. In die zin is de keuze voor drie examens per schooljaar verrassend vanuit het perspectief van verdere studies. De remediërbereidheid van de leraren is reëel maar uit zich veelal in aanbodgerichte acties waar leerlingen quasi vrijblijvend kunnen op ingaan. De opvolging van de remediëringsacties is verzorgd.
- De vakgroepwerking, zowel binnen de graad als graadoverstijgend, is overwegend informeel, het formele overleg blijft beperkt tot praktische en organisatorische afspraken. Het ontbreken van een ondersteunende vakgroepwerking is mede de oorzaak van de knelpunten rond de leerplanrealisatie. Er is geen of weinig overleg met collega's van de technische vakken en de praktijkvakken. Deze vaststellingen tonen aan dat een aantal 'basiscompetenties voor de leraar secundair onderwijs' rond overleggen en samenwerken (Besluit van de Vlaamse regering 17/01/2008, o.a. Art. 7.1, 7.2, 7.3) onvoldoende worden ingezet. De gevolgde nascholingen zijn zeldzaam en beperken zich tot vaktechnische onderwerpen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:
- doelgerichtheid.

- De scholengemeenschap KOGKA heeft een uitgewerkte visie op aanvangsbegeleiding, geconcretiseerd in en steunend op mentorenwerking. Daarvoor zijn er operationele actieplannen opgesteld die een gedetailleerd traject uitzetten voor de begeleiding en coaching van nieuwe leraren in een programma van drie jaar. Het geheel vertoont een goede consistentie, samenhang en doelgerichtheid. De scholen willen daarmee blijvend de expertise en de deskundigheid valoriseren die in het verleden werden opgebouwd in de statutaire mentorenwerking.
- De school stelt ten behoeve van haar beginnende personeelsleden mentoren vrij, gebaseerd op uren bijzondere pedagogische taken. De school slaagt er in structureel een goede wegwijsintroductie te brengen en nieuwe leerkrachten te ondersteunen, te stimuleren en te professionaliseren via individuele begeleiding en groepscoaching. Dat gebeurt zorgzaam en vertrouwensvol. Diverse brochures, documenten, formulieren en acties ondersteunen deze ambitie. Thema's als klasmanagement, omgang met moeilijk gedrag, inzicht in leerstoornissen zijn voorbeelden van onderwerpen die aan bod komen. De eigenheid van de school en eventueel van het betrokken departement is consequent het uitgangspunt, omdat vertrokken wordt van concrete ervaringen en van de omgevingscontext.
- Wat betreft de specifieke vakgerichte aanvangsbegeleiding nemen de mentoren een rol op van actieve tussenpersoon en begeleider tussen de nieuwe leraar en een of meerdere van diens vakcollega's. De vakgerichte aanvangsbegeleiding voor nieuwe leraars is daarmee echter niet structureel verankerd. De vakgroepen nemen geen rol op in het proces van de aanvangsbegeleiding, noch wat betreft de aansturing ervan, noch wat betreft het programma van de vakbegeleiding. Enkele vakgroepen hebben hierin wel een goede traditie.
- In het uitgestippelde programma is er aandacht voor regelmatige aanpassing en bijsturing op basis van feedback van de nieuwe leraren. Daarmee willen de mentoren onder andere een goed evenwicht bewaken tussen het aanbod van de aanvangsbegeleiding en de haalbaarheid en de draagkracht ervan voor de nieuwe leraren. Er is een ruime appreciatie voor de inhoud en de uitwerking van het programma.
- In het programma van de aanvangsbegeleiding zorgt het mentoraat voor het monitoren van de effecten van de begeleiding. Via enquêtes, groepsgesprekken en individuele sessies wordt gepeild naar het rendement van de initiatieven. De aanvangsbegeleiding respecteert de strikte scheiding tussen de begeleiding en de evaluatie. Voor dit laatste doen de departementsdirecteurs tijdens de aanvangsperiode lesobservaties, gekoppeld aan een gesprek met feedback en afspraken die schriftelijk worden vastgelegd. Het aanvangsbegeleidingsprogramma speelt in op de resultaten hiervan.
- Het mentoraat biedt in principe zowel ondersteuning aan nieuwe leraren als aan stagiairs en interimarissen. Tijdens de doorlichting werd geconstateerd dat het systeem niet sluitend is. Deze vaststelling en het ontbreken van een structurele vakbegeleiding via de vakgroepen hypothekeren de doeltreffendheid van de aanvangsbegeleiding, en dat in weerwil van de sterke mentorenwerking, die een voorbeeld is van goede praktijk.

- Omdat het percentage nieuwe leraars in de toekomst nog zal toenemen door verschuivingen in de leeftijdspiramide van het personeel wil de school de werking van de aanvangs-begeleiding vooral consolideren. Daartoe zet de school onder andere in op een volgehouden deskundigheidstraining van haar mentoren.

4.1.2 Deskundigheidsbevordering

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Het gevoerde beleid rond deskundigheidsbevordering vertrekt van een pragmatische systematiek, bij gebrek aan een uitgeschreven visie. Het nascholingsbeleid, de prioriteiten en de operationalisering ervan worden voor een belangrijk deel uitgetekend op het niveau van de scholengemeenschap. Daartoe worden vooranalyses uit de diverse scholen gehanteerd. Op basis van schoolinterne voorstellen en van elementen gelieerd aan evaluatieverslagen en functioneringsgesprekken van de respectievelijke directies, komt de scholengemeenschap tot een omstandig en gezamenlijk jaarlijks eigen aanbodprogramma. Deze werkwijze steunt echter niet op een structureel, systematisch noden- en/of behoeftenonderzoek bij het personeel.
- De voorgelegde documenten hierover zijn een inventaris, een oplistijng van aangekondigde en georganiseerde nascholingen, eerder dan een samenhangend nascholingsplan zoals de regelgeving voorziet.
- Voor de opvolging van de nascholing is er op het niveau scholengemeenschap een interne pedagogisch begeleider vrijgesteld. Het jaarlijkse concrete aanbod van de scholengemeenschap wordt op de school stelselmatig gecommuniceerd aan de personeelsleden via personeelsvergaderingen en op het elektronisch platform. De school stimuleert de personeelsleden tot deelname. Personeelsleden schrijven individueel in. De deelname ratio is hoog.
- Naast dit overkoepelend aanbod organiseert de school zelf nog collectieve nascholingen voor het eigen personeel op pedagogische studiedagen, op personeelsvergaderingen en via een aanbod tijdens de middagpauzes. De school wil met deze themagerichte pedagogisch-didactische vormingen de algemene deskundigheid van haar personeel ondersteunen en een invulling geven aan sommige specifieke schooleigen noden. Het beleid hecht ook veel waarde aan de deskundigheidsopbouw van de interne begeleiders, zoals het team van de leerlingenbegeleiders en de mentoren.
- De school heeft geen efficiënte systematiek opgezet voor de kanalisering en de doorstroming van onderwijskundige nascholingsbehoeften van de personeelsleden naar de beslissingsniveaus. Ook voor de vakgerichte nascholingen ontbreekt het aan een structurele aanpak. Hoewel er kleine verschillen zijn per departement sturen de vakgroepen de vakgerichte nascholing niet aan. De vaknascholing is sterk leraargebonden en daardoor ongelijk tot onbestaande. Via de functioneringsgesprekken sturen de departements-directeurs pragmatisch en occasioneel hiaten bij, maar de kadering in een overkoepelende en gedragen visie ontbreekt.
- Extern nascholingsaanbod van de pedagogische begeleiding, het RTC4, enz worden gecommuniceerd via het elektronisch platform of de vakgroepen. Het feit dat dit niet veel verder gaat dan een informatieve opstelling wijst opnieuw op een vrijblijvende en pragmatische politiek inzake deskundigheidsbevordering.
- Multiplicatie van de gevolgde bijscholing gebeurt sporadisch en informeel, maar is niet opgelegd of gestructureerd. Ook hierin nemen de vakgroepen geen rol op. Hoewel er kleine verschillen zijn per departement heeft de school nog geen procedures voor de

⁴ Regionaal technologisch centrum

systematische opvolging van het rendement van de gevolgde opleidingen. Verder dan het invullen van een evaluatieformulier over de gevolgde nascholingen reikt de opvolging niet. Occasioneel is er aandacht voor effecten maar het betreft dan een aanvoelen eerder dan een explicitering of meting van de opbrengsten. Ook de vakgroepen evalueren de gevolgde nascholing nauwelijks. Ze brengen de effecten van deskundigheidsbevordering niet in kaart. Dat betekent dat het beleid onvoldoende zicht heeft op mogelijke kwalitatieve effecten op het kernproces. De school heeft nog een hele weg te gaan qua systematieken voor het monitoren van effecten. Deze fase is nog niet voldoende gelinkt aan de kwaliteitscirkel.

- De school geeft niet aan op korte of op lange termijn een aantal prioriteiten rond het proces van deskundigheidsbevordering op de agenda te zetten.

4.1.3 Leerbegeleiding

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- De leerbegeleiding weerspiegelt het gebrek aan gecoördineerde beleidsmatige aansturing, opvolging en bijsturing op schoolniveau. Een gestroomlijnd en sluitend begeleidingssysteem, met ondersteuning op het uitvoeringsniveau, ontbreekt. De departementshoofden zijn zich ervan bewust dat moet worden gewerkt aan de uitbouw van de leerbegeleiding en aan de implementatie ervan in de dagelijkse onderwijspraktijk.
- Bij gebrek aan coherentie verloopt de leerbegeleiding niet in een vloeiende, logisch opgebouwde lijn. Gevolg is dat leerproblemen en crisissituaties niet structureel, maar veeleer ad hoc, worden aangepakt. Op het niveau van de departementen en in de cel-leerlingenbegeleiding is al aan de opmaak van afsprakenkaders en ondersteunende documenten voor de begeleiding gewerkt. Sommige documenten zijn inhoudelijk degelijk opgebouwd, maar bij gebrek aan onderlinge samenhang renderen zij nog niet optimaal.
- Nogal wat acties vinden hun oorsprong in de GOK-werking rond het thema 'Preventie en remediëring van studie- en gedragsproblemen'. Door de GOK-verantwoordelijken volgden nascholing rond de gekozen thema's, de leercoaches werden omtrent hun taken geïnformeerd door een oud-docent van een hogeschool en het lerarenteam werd gesensibiliseerd tijdens een pedagogische studiedag.
- De leerbegeleiding - de facto de component 'leren leren' - stoelt in eerste lijn op de verantwoordelijkheidszin en goodwill van de leraren en vakgroepen. Sommigen gaan hiervoor hoofdzakelijk uit van de leerplannen, terwijl anderen eigen methodieken en zienswijzen ontwikkelen. De sterk uiteenlopende aanpak komt de samenhang en gelijkgerichtheid niet ten goede. In de tweede lijn staan 'leercoaches' de leerlingen bij die extra nood hebben aan studiemethode. Schiet de interne expertise tekort, dan wordt in derde lijn een beroep gedaan op de expertise van het clb of externe deskundigen. Als extra ondersteuning is dit schooljaar een themawEEK 'Leren leren' voor alle leerlingen georganiseerd.
- In het vakkenonderwijs zijn heel wat goede praktijkvoorbeelden opgetekend, maar bij gebrek aan vakgroepen- en departementoverstijgende coördinatie en communicatie leiden ze een geïsoleerd bestaan en stromen niet door naar het hele schoolteam. Heel wat leraren zijn bereid om hun leerlingen individueel of in groep bij te spijkeren, maar dergelijke vrijwillige initiatieven zijn zeker niet in de schoolcultuur ingebed en worden niet beleidsmatig opgevolgd en geïnventariseerd. Sommigen beperken zich tot het toekennen van weinig efficiënte sancties of schuiven de verantwoordelijkheid voor de remediëring van opgelopen studieachterstanden door naar de jongeren en hun ouders. Anderen schrijven zwakke resultaten te vlug toe aan de leerlingen zelf, zonder ze aan het eigen onderwijskundig handelen te toetsen. Enkel in het departement Landbouw

zijn inhaallessen voor een aantal probleemvakken structureel in de schoolwerking ingebed.

- De elektronische leerlingendossiers en -volgkaarten worden titularisafhankelijk nauwgezet tot nonchalant ingevuld. Niet alle documenten bevatten relevante informatie over de leerlingen of schetsen een helder overzicht van alle geleverde remediëeringsinspanningen. Niet alle dossiers dragen bijgevolg bij tot de detectie, bijsturing en opvolging van studieproblemen.
- Tijdens momenten van zelfreflectie en aan de hand van enquêtes worden gegevens over de leerbegeleiding verzameld. De resultaten hiervan leiden tot de verfijning van het instrumentarium en de bijsturing van sommige initiatieven. Tot een integrale en samenhangende effectmeting op basis van objectieve gegevens - bijvoorbeeld de evolutie van leerlingenscores - komt het nog niet.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Er bestaan nauwelijks schoolbrede afspraken over de organisatie van de evaluatie, laat staan dat ze transparant naar de leerlingen en hun ouders zouden worden gecommuniceerd. Het aantal overhoringen per vak en de deliberatieafspraken verschillen per departement of vakgroep en worden niet overzichtelijk of integraal gecommuniceerd. In het schoolreglement is expliciet opgenomen: "in de leefregels van je vestigingsplaats vind je ook de regels voor de examens" (SR 2011-2012, pg. 18 - 2.8.4 Evaluatie), maar de informatie in de bundeltjes 'Leefregels' is summier en onvolledig.
- De school hanteert een weinig transparante mengvorm van evaluaties. Zij opteert voor een semestersysteem in de tweede en derde graad en extra deelproefwerken met Pasen in een aantal studierichtingen en vakken van het bso en tso. Departementgebonden wordt in het bso gespreid geëvalueerd.
- Waar proefwerken worden georganiseerd zijn puntenverdelingen voor het dagelijks werk en de proefwerken uitgewerkt. Algemeen genomen is het belang van de examens groot; de verhouding van het puntengewicht varieert onderwijsvorm en vakafhankelijk. De hoge waardering van de proefwerken in een aantal vakken lokt een veeleer kennisgerichte evaluatie uit en bemoeilijkt het honoreren van de inspanningen voor het dagelijks werk. Niet alle vakgroepen en leraren houden zich aan de, op schoolniveau of binnen de departementen afgesproken, breuken.
- Waar drie proefwerkbeurten worden georganiseerd kan dat contraproductief werken met betrekking tot het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen 'Leren leren', meer in het bijzonder het onderdeel 'Regulering van het leerproces'. De lestijd na de paasvakantie wordt daarvoor te kort. De leerlingen worden ook niet optimaal voorbereid op het evaluatiesysteem van de BaMa-structuur dat gebaseerd is op twee evaluatiebeurten.
- De beoordeling van de attitudes en de verrekening ervan in de totaalscores verloopt niet gelijkgericht, uit het vakkenonderzoek blijkt immers dat het gewicht van de attitudes in de eindbeoordeling schommelt tussen 25 % en 70 % of meer. Ook de proportie van vaardigheden en kennis in de cijfers wordt departements-, vakgroep- en leraargebonden naar eigen goeddunken en bijgevolg divergent ingevuld. In sommige taalvakken peilen de proefwerken overwegend naar het reproduceren van kentheoretische inhouden en in onvoldoende mate naar het beheersingsniveau van de vaardigheden.

- De deliberatiecriteria verschillen naargelang het departement, ook op dat punt is de consensus op schoolniveau ver zoek. In Landbouw zijn attesteringscriteria vastgelegd waarbij o.a. wordt uitgegaan van de puntentotalen, het aantal tekorten, de scores voor de richtingseigen vakken, de stages en de GIP-scores bij de attestering. In de andere departementen ontvangen de leraren een afsprakenbundel voor de deliberatie die, naast praktisch-organisatorische richtlijnen, een zowel vormelijk als inhoudelijk beoordelingsschema bevat dat afwijkt van dat van Landbouw.
- Dankzij de verantwoordelijkheidszin en inzet van sommige leraren en vakgroepen komen in het vakkenonderwijs heel wat goede praktijkvoorbeelden voor. In een aantal vakken en studierichtingen is de evaluatie nog te sterk product- of kennisgericht, terwijl elders al doelgericht procesmatig wordt geëvalueerd. Vakafhankelijk zijn er zelfs aanzetten voor meer innovatieve beoordelingsvormen (bijv. zelf- en portfolio-evaluatie), maar globaal gezien blijft de implementatie van nieuwe evaluatieprocedures bescheiden. Er is op dat vlak tot nog toe weinig systematisch of gericht nascholing gevolgd.
- De resultaten van de evaluatie worden nog niet systematisch aangewend om het leerproces bij te sturen en de leerlingen van relevante feedback of remediërvorstellen te voorzien.
- Tot een systematische en samenhangende gegevensverzameling omtrent de evaluatiepraktijk komt het nog niet. De school is dan ook niet in staat om de effecten van alle initiatieven in kaart te brengen en minder sterke praktijken gericht aan te pakken.

4.2.2 *Rapporteringspraktijk*

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Noch op school- (Kogeka 2, 4 en 7), noch op departementsniveau is een visie op de rapportering uitgewerkt. Er zijn onvoldoende coherente of weinig concreet opgestelde procedures, instrumenten of afsprakenkaders die de rapporteringspraktijk stroomlijnen. De verantwoordelijkheid hiervoor berust in handen van de departementen, de vakgroepen en zelfs de individuele leraren, wat leidt tot een gebrek aan samenhang.
- Er zijn nauwelijks bindende afspraken over de rapporteringsfrequentie (toetsen, taken, proefwerken, ...), de verdeling van de puntengewichten, de toe te passen procedures, ... Hieruit volgt dat departementgebonden - maar ook binnen de departementen zelf - grote verschillen zijn ontstaan. Dat de rapporten dagelijks werk in alle deelscholen in vier beurten worden uitgereikt is een veeleer uitzonderlijk gemeenschappelijk punt.
- De leerlingenrapporten worden op basis van een digitale format, waarvan nog niet alle mogelijkheden ten volle worden benut, opgemaakt. Een mediaan doet dienst als referentiekader. Bij het toekennen van een onvoldoende wordt van de leraren verwacht dat zij het cijfer becommentariëren; voor het overige zijn er nauwelijks beleidsmatige richtlijnen omtrent de wijze waarop zwakke studieresultaten moeten worden bijgestuurd. De kwaliteit van de feedback die de leerlingen over hun presteren ontvangen verschilt hierdoor leraargebonden sterk, wat de informatieve waarde van de leerlingenrapporten niet ten goede komt.
- De deskundigheid van de leraren met betrekking tot rapportering en remediëring varieert, maar is overwegend gering. Er zijn binnen alle departementen ook voorbeelden van goede praktijk, maar bij gebrek aan departementoverstijgende communicatie en coördinatie slagen ze er niet in hun geïsoleerd bestaan te doorbreken.
- De omzendbrief SO 64 stelt onder punt 8.1.7 uitdrukkelijk dat de school een motiveringsplicht heeft wanneer ze een B- of C-attest uitreikt. Zij moet een document overhandigen waarin een synthese ligt vvat van de elementen die hebben geleid tot de beslissing in hoofde van de leerling. De motivering van de B- en C-attesten is in een

aantal gevallen minimaal en beantwoordt dan niet aan de regelgeving (o.a. weinig of geen inhoudelijke analyses van de vaktekorten en van de aangeboden remediëring voor probleemvakken). Ook de motivering van het advies dat door de klassenraad wordt toegekend is vaak weinigzeggend.

- Er worden nauwelijks gegevens over de rapporteringspraktijk verzameld en er zijn weinig sporen van gerichte bijsturingen die uitgaan van zelfevaluatie en -reflectie.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De herschikking van het onderwijsaanbod binnen de KOGKA-scholen in 2005-2006 is nog niet door alle personeelsleden verteerd. De taakverdeling binnen de schoolleiding is onduidelijk en de pedagogische samenhang tussen de vier departementen is zoek. De vakgroepen hebben geen concrete opdrachten en de leerplanrealisatie wordt nauwelijks bewaakt. De school onderneemt weinig acties om de efficiëntie van het intern overleg te verbeteren. De schooleigen visie is niet gericht op leerplanrealisatie en wordt niet gedragen door het schoolteam.
- De scholengemeenschap tekende recent twee ambten uit om de algemene leiding van de drie scholen op de campus op te nemen en overkoepelend de departementen aan te sturen. Het dagelijks beleid wordt per departement gevoerd door een departementsdirecteur, in samenwerking met coördinatoren, een technisch adviseur-coördinator en/of technisch adviseur. De directeurs van de departementen worden verantwoordelijk gesteld voor de pedagogische aansturing van hun lerarenteam, voeren functioneringsgesprekken met de personeelsleden en leggen verantwoording af bij de algemene leiding en de scholengemeenschap. Schoolbrede afspraken over de aansturing en opvolging van de onderzochte onderwijsprocessen (aanvangsbegeleiding, deskundigheidsbevordering, leerbegeleiding, evaluatie- en rapporteringspraktijk) zijn onduidelijk of ontbreken. Effecten worden niet gemeten en in kaart gebracht.
- De school maakt gebruik van een aantal algemene kaders van de scholengemeenschap voor de invulling van beleidsaspecten zoals het materieel-, financieel-, het aankoop-, het ICT-, het drugs- en het internationaliseringsbeleid.
- Enerzijds biedt deze ondersteuning alle kansen om een gezamenlijke doelgerichtheid tussen de verschillende departementen in de praktijk om te zetten. Anderzijds wil elk departement zijn eigen cultuur bewaren en stelt uniforme afspraken over de departementen heen gelijk aan het prijsgeven van de eigen identiteit. In de verzoening van de uiteenlopende visies ligt de sleutel voor een leerkrachtige toekomst van de school.
- De vakgroepen worden nauwelijks aangestuurd of opgevolgd. De concrete invulling van het takenpakket van de vakgroep loopt - afhankelijk van de betrokken leraren - sterk uiteen. De aansturing verschilt niet enkel per departement maar ook binnen de departementen zelf. Daardoor worden o.a. nascholingsmogelijkheden onvoldoende benut en leerlijnen onvolledig ingevuld. Wel wordt hiervoor door een aantal vakgroepen een beroep gedaan op de expertise van de pedagogische begeleidingsdienst.
- De afsplitsing van de eerstegraadsschool baart een aantal departementen zorgen naar een vlotte doorstroming van leerlingen. Verrassend is in die context evenwel dat er weinig sporen zijn van contacten met de eigen eerste graad. Er wordt zelden of niet samengewerkt met de vakwerkgroepen van die graad of van de andere KOGKA-scholen.
- De school beschikt over alle wettelijke participatieorganen, maar de gevoerde communicatie draagt onvoldoende bij tot de versterking van de gelijkgerichtheid. Niet alle leraren voelen zich betrokken bij het uittekenen van de schoolwerking.
- De school heeft een aantal schooljaren geleden een visie op haar talenbeleid ontwikkeld. Er was echter geen breed draagvlak voor met als resultaat dat er momenteel geen talenbeleid meer is. Het beleid biedt er ook geen structurele ondersteuning voor. Men maakt geen gebruik van de initiatieven rond talenbeleid vanuit de scholengemeenschap. Er is enkel enige aandacht voor de opvang van ex-OKAN-leerlingen (onthaalklas anderstalige nieuwkomers). Tijdens de doorlichting bleek dat de meeste leerlingen en ook heel wat leraren en personeelsleden duidelijk nood hebben aan ondersteuning in het hanteren van algemeen Nederlands voor de communicatie en Nederlands als instructietaal.

Op vlak van de kwaliteitszorg zijn er een aantal geïsoleerde initiatieven genomen. De school kent geen traditie in het verzamelen en analyseren van gegevens. De kwaliteitszorg (o.a. PDCA⁵-cyclus doorlopen), aangeboden door de scholengemeenschap, kent weinig navolging. Zelfreflectie is onvoldoende ingeburgerd om de werking en de rol van het beleid in kaart te brengen of verbeteracties te initiëren.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het mentorschap in de aanvangsbegeleiding.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De inrichting en uitrusting van een aantal vaklokalen.
- De implementatie van de leerplanconcepten in een aantal studierichtingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aanvangsbegeleiding op vakniveau.
- De deskundigheidsbevordering.
- De leerbegeleiding.
- De evaluatiepraktijk.
- De rapporteringspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het ontwikkelen van een breed gedragen schoolvisie en de concretisering ervan.
- De opvolging van de leerplanrealisatie.
- De gelijkgerichtheid tussen en binnen de departementen.
- De aansturing en opvolging van de vakgroepen.
- De verticale samenhang met de eerstegraadsschool.
- Het talenbeleid.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie voor AV Engels in de derde graad tso Elektriciteit-elektronica.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Elektriciteit-elektronica		AV Engels

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 april 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Diepers

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Danny Van der Veken